

Despro Engineering Oy

Naantalin kaupungin lausunto Caruna Oy:n lausuntopyyntöön koskien Naantalinsalmi-Uusikaupunki 110 kV voimajohdon saneerausta

Naantalinsalmi-Uusikaupunki voimajohdon saneerausta ja sen suunnittelutyötä koskien Naantalin kaupunki haluaa kiinnittää huomioita seuraaviin seikkoihin:

Turun kehätien Vanton eritasoliittymän ympäristö, Vantontie-Karvetti haarajohto:

Voimajohtoreitti sijoittuu vireillä olevan E18 Turun kehätien asemakaavan ja asemakaavan muutosalueen (Ak-370) läheisyyteen. Asemakaavan valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 28.12.2022.–30.1.2023. Väyläviraston vuonna 2021 käynnistämä E18 Turun kehätien kehittämishanke ja sen pohjalta laadittavan tiesuunnitelman hyväksyminen edellyttää voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa alueella. Kaupunki on yhteistyössä Carunan ja Väylän edustajien kanssa sopinut Vantontie-Karvetti haarajohdon sijainnista siten, että ratkaisu on sovittu yhteen tiesuunnitelman kanssa. Samalla on varmistettu, että linjan sijoittumisella ei tarpeettomasti haitata linjan pohjoispuolella sijaitsevan alueen kaavoittamista työpaikka-alueeksi. (KH päätös 6.3.23 § 65 Vanton työpaikka-alueen kaavoituksen käynnistäminen/Kaavoitusohjelma 2023-2026).

Lausuntopyynnön liitteenä toimitettu aineisto ei ole kaikilta osin vastannut neuvotteluissa sovittua. Kaupunki pyysi 8.3.2023 aineistoon täydennyksiä. Johtuen lausunnon valmisteluajataulusta, kaupunki pyysi lisäksi 13.3.2023 lausuntopyyntöön tarvittaessa lisää aikaa, mikäli täydennysten toimitus riittävän nopealla aikataululla ei onnistu. Täydennyksiä toimitettiin 14.3.2023.

Kaupunki toteaa, että täydennetyssä aineistossa esitetty haarajohdon linjaus suojavyöhykkeineen vastaa neuvotteluissa sovittua.

Kaupunki esittää yleisenä huomiona, että koko johtolinjaa koskevan Naantalinsalmi-Uusikaupunki ympäristöselvityksen asemakaavaotteet Naantalin alueella eivät ole kaikilta osin ajantasaisia. Kaava-aineiston oikeellisuus on hyvä tarkistaa.

Haavuorentie:

Haavuorentiellä nykyisen voimajohdon ja suunnitellun uuden voimajohdon viimeisin suunnitelmalinjaus kulkee lähellä Haavuorentien asemakaavanmuutoksessa Ak-368 asuinpientaloille osoitetun korttelialueen (AP) kolmea tonttia 529-28-37-6, -7 ja -8. Asemakaavanmuutos on saanut lainvoiman 23.10.2020.

Naantalin kaupunki on selvittänyt voimajohdon ympärilleen synnyttämän magneettikentän ja sen magneettivuon tiheyttä eri kaava-alueilla ja sähkövirran eri voimakkuuksilla. Virtavertailun perusteella on käynyt ilmi, että Haavuorentiellä korkeammalla kuormituksella magneettivuorajan maksimi ylittyy osalla mainittujen tonttien kaavoitetuista rakennusaloista. Tämän vuoksi kaupunki on toistaiseksi pidättäytynyt tonttien luovuttamisesta.

Magneettivuon varoetäisyysasiaa koskevaan selvitystyöhön on ryhdytty säteilyturvakeskuksen (STUK) vuonna 2019 antamien tiukentuneiden ohjeiden perusteella, jotka laadittiin vuonna 2018 voimaantulleen säteilylainsäädännön uudistuksen vuoksi. Huomionarvoista on, että Carunaa on kuultu kaavan valmisteluvaiheessa asiantuntijaviranomaisena ja se on jättänyt asemakaavanmuutoksesta lausunnon 20.3.2020. Lausunnon mukaan kaavaehdotuksessa on huomioitu 110 kV ilmajohdon vaatimukset mitä tulee ilmajohdon johtoaukeaan ja osin korttelialueelle sijoittuvaan reunavyöhykkeeseen, mutta siinä ei ole otettu kantaa STUKin tiukentuneeseen ohjeistukseen.

Kaupunki on vuosien 2022–2023 neuvotteluissa toistuvasti esittänyt pyynnön varoetäisyysasian huomioimisesta uuden voimajohdon linjauksen sijoittelu- taikka johtopylväiden rakenteellisessa suunnittelussa, jotta STUKin voimassa olevan ohjeistuksen mukainen magneettivuon tiheyden ohjearvo ei ylittyisi asumiselle osoitettujen alueiden rakennusalojen alueella missään tilanteessa.

Lausuntopyyntöön liitteenä olevassa ympäristöselvitysraportissa Caruna toteaa, että sähkö- ja magneettikenttien arvot eivät hankkeen myötä merkittävästi muutu. Voimajohdon magneettivuon tiheyden todetaan olevan selvästi pienempi kuin terveysministeriön asetuksessa (1045/2018) vahvistettu väestön altistuksen toimenpidetaso, ja että kyseen olevaa asetusta ei sovelleta voimajohdon sähkökenttään, koska sähköturvallisuuslain (1135/2016) vaatimukset rajoittavat niiden sähkökentän turvalliselle tasolle.

Kaupunki edellyttää, että Caruna selvittää Haavuorentien asumiselle osoitettujen alueiden säteilyturvallisuuksien ja pyytää STUKilta asiasta lausunnon. Mikäli mainitut alueet eivät ole asuinalueita, kaupunki edellyttää, että varoetäisyysasia otettaisiin uuden voimajohdon linjauksen sijoittelu- taikka johtopylväiden rakenteellisessa suunnittelussa huomioon asumisturvallisuuden varmistamiseksi.

Carunan lausunto Haavuorentien asemakaavan muutoksen ehdotuksesta 21.8.2020 on lausunnon liitteenä.

Aholankatu, AT-Fastighets Ab:n vuokra-alue:

Naantalin kaupunki on syksyllä 2021 pyytänyt selvityksiä rakentamisen ja alueen käytön rajoituksista, joista Caruna on antanut lausunnon 23.9.2021. Aluetta ollaan rakentamassa annetun lausunnon ehtojen mukaisesti eikä kaupungilla ole asiaa huomauttamista, mikäli rajoitukset pysyvät ennallaan. Kaupunki edellyttää, että alueen rakentaminen ja käyttö on mahdollista 23.9.2021 annetun lausunnon mukaisesti.

Carunan lausunto kenttäpysäköinnistä johtoalueella 23.9.2021 on lausunnon liitteenä.

Ympäristönsuojelu:

Voimajohdon linjaus on siirtymässä uhanalaisluokituksestaan vaarantuneen (VU) liejukanan pesimäpaikkana tunnetun lammikon välittömään läheisyyteen. Kyseisessä vesilammikossa on viimeksi kesällä 2022 todettu E18 Turun Kehätien asemakaavoitukseen liittyvän luontoinventoinnin yhteydessä pesivä liejukanapari. Lammikko on ollut samaisen parin pesimäpaikka jo usean vuoden ajan. Voimajohdon saneeraus tulee täten ajoittaa lintujen pesimäajan ulkopuolelle etenkin Vantontien läheisen vesilammikon kohdalla. Mikä merkitys voimajohdon sijoittumisella on liejukanan kannalta sen pesimäpaikan valinnan ja pesinnän onnistumisen suhteen, on vaikea ottaa kantaa, mutta mahdolliset haittavaikutukset linnuille ja niiden lisääntymiselle tulee pyrkiä minimoimaan linjausta suunniteltaessa.

Naantalissa esiintyy runsaasti happamia sulfaattimaita. Maiden laatu on aiheellista tarkistaa töiden yhteydessä. Kaivutöitä ja maiden läjittämistä vesilammikon välittömässä läheisyydessä tulee välttää ja työn ja sähkölinjan käytön aikaiset vaikutukset lammikon vedenlaatuun tulee ennaltaehkäistä hyvällä suunnittelulla, jotta lampi kelpaa liejukanan pesimäympäristöksi myös tulevina vuosina.

Lammikossa on tehty kesällä 2022 myös havainto EU:n luontodirektiivin IV a-liitteen lajista idänkirsikorennosta, mikä tulee ottaa huomioon toimenpiteitä suunniteltaessa. Asiassa suositellaan kääntymään Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön puoleen.

Luontoselvitys 20.11.2022 on lausunnon liitteenä.

Naantalin kaupunki pitää Naantalinsalmi-Uusikaupunki voimajohdon saneerausta tärkeänä. Muilta kuin lausunnon kattamalta osin kaupungilla ei ole hankkeeseen huomautettavaa.

Kaupunki ottaa kantaa ennakkohaltuunottoa ja pylväspaikkoja koskeviin sopimusluonnoksiin tämän lausunnon tultua käsitellyksi, kun on tiedossa, tuleeko sopimusluonnoksiin ja niiden tarkoittamiin karttaliitteisiin lausunnon perusteella mahdollisia muutoksia.

Naantalin kaupunki
Kaupunginhallitus

Laura Leppänen
kaupunginjohtaja

Riitta Luotio
hallintojohtaja

LIITTEET

1. Carunan lausunto Haavuorentien asemakaavan muutoksen ehdotuksesta 21.8.2020
2. Carunan lausunto kenttäpysäköinnistä johtoalueella 23.9.2021
3. Luontoselvitys 20.11.2022